

Lühiülevaade 2023. aasta Maardu linna eelarvest

Maardu Linnavolikogu võttis 31. jaanuari istungil vastu linna 2023. aasta eelarve.

Maardu linnavalitsus koostas 2023. aasta eelarve, lähtudes Eesti ja maailmamajanduse hetke-eeldustest. Selle tulemusena kujunes Maardu linna 2023. aasta eelarve kogumahuks ligi 27 117 957 eurot. Maardu linn kinnitas oma prioriteedid 2023. aastaks arengukava osaks olevas 2023.–2026. aasta eelarvestrateegias, mis võeti vastu 2022. a septembris. 2023. a Maardu linna eelarve vastab olulises osas eelarvestrateegias kavandatule.

Eelarve koostamise protsessis arvestame muutustega õigusruumis ning järjest kasvavate nõuetega erinevatele teenustele (eelkõige haridus- ja sotsiaalteenused), mis mõjutab otseselt teenuse korraldamise hinda ning järjest suuremat spetsialiseerumise vajadust.

Peame säilitama ka valmisoleku kiireks reageerimiseks, kui majanduskeskkonnas toimub kiireid muutusi. Eelkõige peame arvestama, et makromajandusele avaldavad mõju sisendhindade ja töötasude tõus erasektoris ning turgude jahtumine, samuti tõusvad intressid.

Linna puudutab kõige otsesemalt see, kui hakkavad toimuma suuremahulised koondamised ja ettevõtete sulgemised kuni pankrotini välja. Nende muutuste kaudu võib kiiresti kasvada töötute arv, mis kõige otsesemalt avaldab mõju linna peamisele tulubaasi komponendile – maksutuludele.

Hinnangu alusel võib kõrgendatud ohuhoiatuseks pidada laiapõhjalist tööpuuduse kasvu ja sellega kaasnevat töötute osakaalu tõusu üle 10%, kriitiline mõju eelarvele on töötute kasvul üle 13% ning see olukord vajab eelarveaasta siseselt kindlasti eraldi käsitlemist.

Kohaliku omavalitsuse ülesanne on korraldada linnas elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust, heakorda, linna teede ja tänavate korrashoidu, linnasisest ühistransporti, koolieelsete lasteasutuste, koolide, raamatukogude, kultuurikeskuste ja teiste kohalike asutuste ülalpidamist, sotsiaalabi ja sotsiaalteenuseid linnas.

2023. aasta eelarve prognoosimisel oli baaseeldus ühelt poolt jooksev kohanemine majanduskeskkonnaga, teiselt poolt valmisoleku säilitamine kulude korrigeerimiseks juhul, kui tulueeldused esimesel poolaastal ei täitu.

Eelarves on arvesse võetud üldist inflatsioonilist keskkonda, samuti palgasurvet seoses õpetajate tugeva palgakasvuga, mida rahastab suures osas riik. Eelarvet koostades võtsime arvesse palgatasemeid ülejäänud avalikus sektoris. Palgatõusu kasv laienes koolide ülejäänud personalile, lasteaedadele, huviharidusele, kultuuriasutustele ja sealt edasi linnavalitsuse samade valdkondade töötajatele. Peame olema jooksvalt konkurentsivõimelised, et mitte kaotada töötajaid, kelle asendamine hiljem võib olla oluliselt keerulisem ja kallim.

Maardu linna eelarve on suunatud majandusliku ja elukeskkonna korraldamisele, esteetilisemaks muutmisele ja arendamisele. Suur eelarve osa on suunatud arendamisele sotsiaalkaitse valdkonnas.

Maardu linn on võtnud eesmärgiks võimaldada igale maardulastele tema vajadusest lähtuvad kvaliteetsed sotsiaalteenused.

Põhitegevuse kulud ja tulud

Maardu linna 2023. a eelarve põhitegevuse tulude kogumahuks on kavandatud 27 117 957 eurot.

Maardu linna põhitegevuse tulud koosnevad maksudest, toetustest, kaupade ja teenuste müügi tuludest ning muudest tuludest.

Põhitegevuse tuludest suurima osakaaluga on maksutulud, need moodustavad põhitegevuse tuludest 72%. Maksutulud koosnevad üksikisiku tulumaksust, maamaksust ja reklaamimaksust.

2023. aasta eelarvesse on planeeritud maksutulusid summas 19 062 057 eurot. Maksutulude prognoosimisel on arvestatud elanikkonna kasvuga ning töötasude kasvust tuleneva maksutulude kasvuga.

Tulud kaupade ja teenuste müügist kokku – laekumisi on planeeritud summas 1 668 795 eurot.

2023. aasta eelarvesse on planeeritud tulu riigilõivude laekumisest 33 300 eurot.

Tulud haridusalasest tegevusest sisaldavad lapsevanemate tasu koolieelse lasteasutuse õppekulude ja toitlustuskulude katmisel, teistelt omavalitsustelt laekuvaid kohamaksusid koolides, lasteaedades, huvikoolides. Maardu linn kinnitab igal aastal munitsipaalkoolide, huvialakoolide ja lasteaedade õpilaskoha arvestusliku maksumuse järgmiseks aastaks, mis on aluseks arvlemisel teiste omavalitsustega. Vallad ja linnad võivad omavahel kokku leppida ka teisiti. 2023. aasta eelarvesse on planeeritud tulu haridusalasest tegevusest 1 348 229 eurot.

Tulusid kultuuri- ja kunstialasest tegevusest planeeritakse 2023. aasta eelarvesse 38 000 eurot.

Tulusid spordi- ja puhkeasutuste majandustegevusest planeeritakse 2023. aasta eelarvesse 2 466 eurot.

Üüri- ja renditulu on 2023. aasta eelarve põhitegevuse tuludesse planeeritud 148 800 eurot.

Õiguste müügi tulu on 2023. aasta tuludesse planeeritud 90 000 eurot.

Muu kaupade ja teenuste müügi tulu on 2023. aasta tuludesse planeeritud 8 000 eurot.

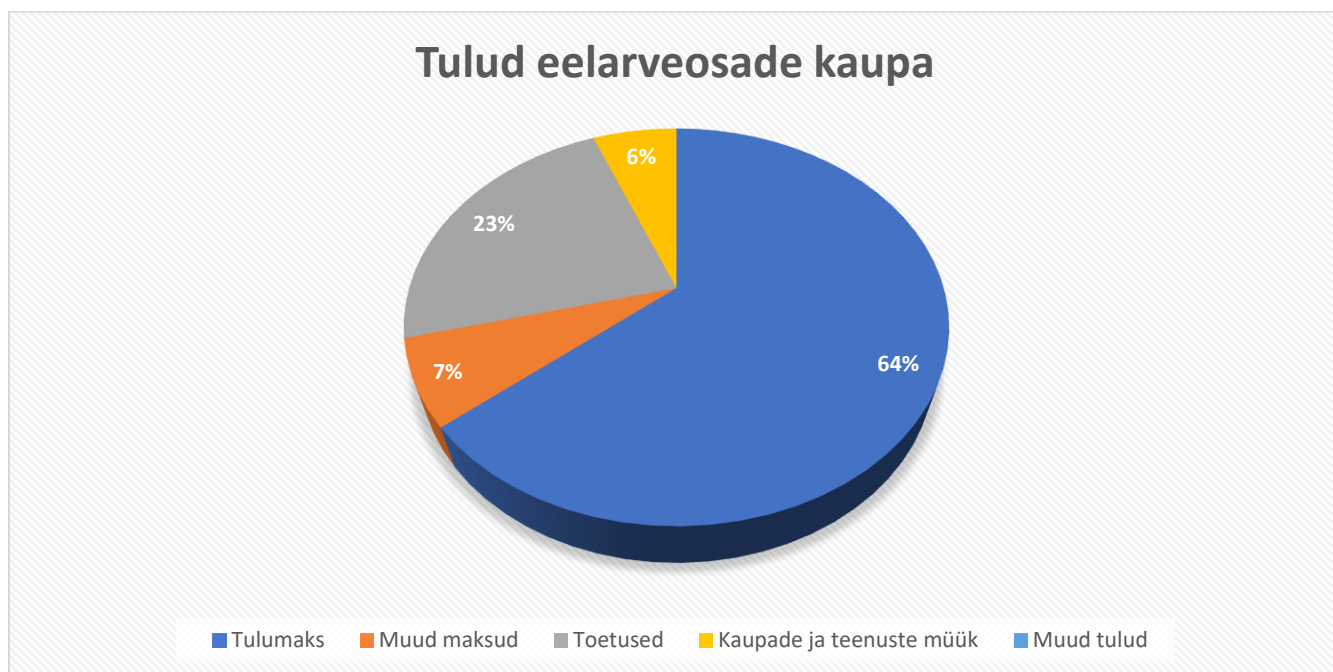
Toetusi tegevuskuludeks planeeritakse Maardu linna 2023. aasta eelarvesse summas 6 362 105 eurot. Põhitegevuse tuludest moodustavad toetused tegevuskuludeks 21%.

Maardu linna 2023. aasta eelarvesse planeeritakse muid tegevustulusid summas 25 000 eurot, mis moodustab põhitegevuse tuludest 1%.

Põhitegevuse tulude kogumaht on 27 117 957 eurot (2022. aastal 25 748 239 eurot), mis on 5% rohkem kui eelmisel aastal.

Tabel 1. Tulud eelarveosade kaupa

Eelarve tulud	2021. a	2022. a	2023. a	Muutus 2022-2023. a	
	eelarve	eelarve	eelarve	%	eurodes
Eelarve maht	23 028 296	25 748 239	27 117 957	5%	1 369 718
Tulumaks	13 760 000	15 583 810	17 260 057	10,8%	1 676 247
Muud maksud	1 801 025	1 803 500	1 802 000	-0,1%	-1 500
Toetused	5 359 248	6 364 990	6 362 105	0,0%	-2 885
Kaupade ja teenuste müük	1 274 332	1 551 634	1 668 795	7,6%	117 161
Muud tulud	833 691	444 305	25 000	-94,4%	-419 305

Põhitegevuse kulud

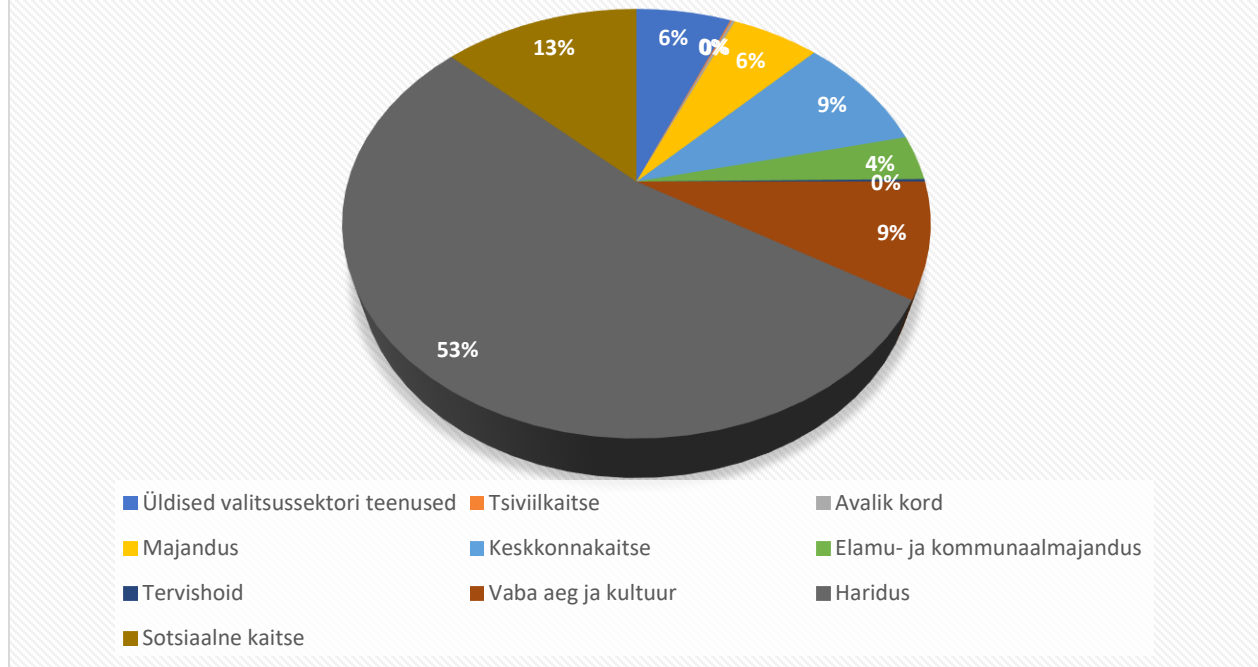
Põhitegevuse kulud jaotuvad kümne eri valdkonna vahel, mis omakorda jagunevad majandusliku sisu alusel neljaks: tööjõukulud, majandamiskulud, antavad toetused ja muud kulud. Kulude eelarves ei kajastu põhivara soetused, antav sihtfinantseering põhivara soetuseks ega tasutud laenuintressid, neid kululiike arvestatakse eelarve kolmandas osas investeerimistegevusena.

Põhitegevuse kulud hõlmavad jaotatud sotsiaaltoetusi, sihtotstarbelisi ja arengutoetusi, personalikulud (sh kaasnevad sotsiaalmaksud), majanduskulud (sh bürootarbed, sideteenused, muud administreerimiskulud, koolitusteenused, koolitusmaterjalid, kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud, küte ja soojusenergia, elekter, vesi ja kanalisatsioon, korrashoiu- ja remondimaterjalid, lisaseadmed ja -tarvikud, korrashoiuteenused, valveteenused, remont, restaureerimine, lammutamine, kindlustusmaksed, tüür ja rent, muud kinnistute, hoonete, ruumide kulud, info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud, sõidukulud, transpordikulud, inventari majandamiskulud, toiduained ja toitlustusteenused (lasteaed ja koolid), meditsiinikulud ja hügieenikulud, õppevahendite ja koolituse kulud, mitmesugused majanduskulud) ja muud kulud.

Tabel 2. Põhitegevuse kulud tegevusvaldkondade lõikes
(v.a investeerimistegevus, laenukohustuste tasumine)

Tegevusvaldkond	2021	2022	2023	Muutus 2023– 2022	
täitmine	eelarve	eelarve	eelarve	%	eurodes
PÕHITEGEVUSE KULUD	22 921 476	25 658 555	27 117 957	6%	1 459 402
Üldised valitsussektori teenused	2 814 658	1 984 415	1 697 871	-14%	-286 544
Avalik kord	20 000	45 000	50 000	11%	5 000
Tsiviilkaitse	0	34 106	13 720	-60%	-20 386
Majandus	1 958 689	1 619 599	1 578 561	-3%	-41 038
Keskkonnakaitse	2 145 515	2 072 390	2 442 234	18%	369 844
Elamu- ja kommunaalmajandus	761 805	816 810	931 005	14%	114 195
Tervishoid	49 173	61 000	56 000	-8%	-5 000
Vaba aeg ja kultuur	1 670 920	2 124 015	2 324 026	9%	200 011
Haridus	10 893 260	13 410 661	14 489 048	8%	1 078 387
Sotsiaalne kaitse	2 607 456	3 490 559	3 535 492	1%	44 933

Põhitegevuse kulud tegevusvaldkondade lõikes

Maardu linna 2023. aasta eelarve põhitegevuse kulude kogumahuks on kavandatud 27 117 957 eurot.

Antavad toetused on 2023. aasta eelarvesse planeeritud summas 2 577 802 eurot.

Maardu linna eelarvest makstakse toetusi füüsilistele isikutele (sotsiaaltoetused, peretoetused) ja juriidilistele isikutele (liikmemaksud, osalustasud, tegevustoetused).

Muud tegevuskulud on planeeritud summas 24 540 155 eurot, sealhulgas:

Kohaliku omavalitsuse ülesannete täitmisel on sarnaselt kogu avaliku sektoriga suurim osakaal personalikuludel. 2023. a eelarves on personalikulud eelarvesse kavandatud summas 15 690 262 eurot.

Majandamiskulud on eelarvesse kavandatud summas 8 789 893 eurot. Põhitegevuse kulude majanduskuludes on arvestatud valdkondade toimimiseks vajalike kulude, kehtivate lepingute ja erinevate õigusaktidega, arvestatud on ka põhjendatud ühekordsete kuludega.

Muude kulude koosseisus on arvestatud reservfondi eraldatud summa 60 000 eurot.

Investeeringustegevus

Vastavalt KOFS-ile jaguneb investeerimistegevus järgmisteks osadeks:

- põhivara müük;
- põhivara soetamine;
- põhivara soetamiseks saadav sihtfinantseerimine;
- põhivara soetamiseks antav sihtfinantseerimine;
- finantstulud;
- finantskulud.

2023. aasta on eurotoetuste üleminekuaasta ning linna investeeringutes on omaosaluse osakaal suurenenud ja toetuste osakaal märgatavalt vähenenud.

2023. aastal on oodata uue, Euroopa Liidu 2021–2027 eelarveperioodi taotlusvoorude avanemist, millest rahastuse saamiseks teeb linnavalitsus hetkel eeltööd.

Lähtuvalt majandusolukorrast on sellel aastal investeeringutes planeeritud ainult vältimatud investeeringud.

Investeeringuid on kokku 5 150 710 eurot, mis kaetakse sihtfinantseerimistoetuste ja laenuvahendite arvelt. Suurem osa investeeringutest läheb sotsiaalsfääri, uue sotsiaalmaja ehitusse.

Peamised investeerimisobjektid on:

Tunnus	Kirje nimetus	(eurot)
04510	Maanteetransport (teede ja tänavate korrashoid)	
15	Põhivara soetus	-1 795 000
	Maardu linnas teede pindamine ja teekatte auguremont	-315 000
	Maardu linnas teede, parkimiskohtade ja kõnniteede asfalteerimine	-1 050 000
	Raudteeülekäigu ehitamine Muugal (projekt olemas)	-100 000
	Veeru tänava autoparkla ehitamine	-100 000
	Altmetsa tee projekteerimine (Kaldase tänav kuni Rail Balticu raudteetrassi ristmikuni)	-70 000
	Kergliiklustee projekteerimine järve äärde	-60 000
	Maardu linna liikluskorralduse tööde täitmine	-100 000
04740	Üldmajanduslikud arendusprojektid – territoriaalne planeerimine	
15	Põhivara soetus	-66 040
	GIS-platvormi projekt	-51 200
	Üldplaneeringu (ÜP) lisatööd	-7 500
	Üldplaneeringu (ÜP) lõpetamata tööd	-7 340
05101	Avalike alade puhastus	
15	Põhivara soetus	-20 000
	Uute bussipeatuste soetamine	-20 000
05200	Heitveekäitlus	
15	Põhivara soetus	-90 000
	Kallavere sadeveesüsteemi ehitus	-40 000
	Muuga sadeveekraavi renoveerimine	-50 000
06400	Tänavavalgustus	

15	Põhivara soetus	-285 000
	Nurmevälja tee valgustuse ehitamine	-35 000
	Muuga tänavavalgustuse projekti koostamine	-50 000
	Õunapuu/Muuga tee tänavavalgustuse projekteerimine ja ehitamine (50 000 II osa projekteerimine; 150 000 ehitamine, I etapi LED-valgustus)	-200 000
06605	Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus	
15	Põhivara soetus	-100 000
	Kalmistuala planeerimine ja asfalteerimine	-100 000
08103	Puhkepargid ja -baasid (sh laste mängu- ja spordiplatsid)	
15	Põhivara soetus	-375 000
	Projekt „Kodulinn kaunimaks 2023“	-70 000
	Kõnniteede drenaaži ehitamine Kellamäe pargis	-50 000
	Loode pargi arendamine	-100 000
	Kellamäe parki kiige paigaldamine, platvormi ja trepi ehitamine ja projekteerimine	-25 000
	Kellamäe pargi arendamine	-80 000
	Lennula pargi arendamine	-50 000
09212	Kallavere Keskkool	
15	Põhivara soetus	-200 000
	Katuse renoveerimine	-100 000
	Veevarustus- ja küttesüsteemide projekteerimine	-100 000
09212	Maardu Põhikool	
15	Põhivara soetus	-28 356
	Veevarustus- ja küttesüsteemide remont (kelder, söökla)	-28 356
10700	Riskirühmade sotsiaalhoolekandeesutused (sotsiaalmaja)	
15	Põhivara soetus	-2 191 314
	Sotsiaalmaja uue hoone Kallasmaa 9 ehitamise II etapp	-2 046 314
	Sotsiaalmaja põhivara soetus	-145 000
15	Põhivara soetus (-) kokku	-5 150 710

Finantsseis

Eelarve tulem on -5 186 360 eurot. Eesmärk on saavutada lähiaastatel eelarvetasakaal.

Laenukoormus suureneb 2023. aasta lõpuks ehk 4 955 000 euroni.

Intressikulud on 248 950 eurot.

Likviidsete varade jääk 31.12.2022 seisuga oli 3 393 879 eurot, millest 480 310 eurot on suunatud 2023. a eelarves kulude katteks. Eesmärk on hoida piisavat likviidsete varade mahtu, et tagada likviidsus ja maksevõime.